

Μάθημα/ Τάξη:	Αρχαία Γ' λυκείου
Κεφάλαιο:	«Πολιτεία»
Όνοματεπώνυμο Μαθητή:	
Ημερομηνία	30/10/2017
Επιδιωκόμενος Στόχος:	70 /100

ΚΕΙΜΕΝΟ:

Τί δέ; Τόδε οὐκ εἰκός, ἦν δ' ἐγώ, καὶ ἀνάγκη ἐκ τῶν προειρημένων, μήτε τοὺς ἀπαιδευτοὺς καὶ ἀληθείας ἀπείρους ἰκανῶς ἂν ποτε πόλιν ἐπιτροπεῦσαι, μήτε τοὺς ἐν παιδείᾳ ἐωμένους διατρίβειν διὰ τέλους, τοὺς μὲν ὅτι σκοπὸν ἐν τῷ βίῳ οὐκ ἔχουσιν ἕνα, οὐστοχαζομένους δεῖ ἅπαντα πράττειν ἃ ἂν πράττωσιν ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ, τοὺς δὲ ὅτι ἐκόντες εἶναι οὐ πράξουσιν, ἡγούμενοι ἐν μακάρων νήσοις ζῶντες ἔτι ἀπρωκίσθαι;

Ἀληθῆ, ἔφη.

Ἡμέτερον δὴ ἔργον, ἦν δ' ἐγώ, τῶν οἰκιστῶν τάς τε βελτίστας φύσεις ἀναγκάσαι ἀφικέσθαι πρὸς τὸ μάθημα ὃ ἐν τῷ πρόσθεν ἔφαμεν εἶναι μέγιστον, ἰδεῖν τε τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀναβῆναι ἐκείνην τὴν ἀνάβασιν, καὶ ἐπειδὴ ἀναβάντες ἰκανῶς ἴδωσι, μὴ ἐπιτρέπειν αὐτοῖς ὃ νῦν ἐπιτρέπεται.

Τὸ ποῖον δὴ;

Τὸ αὐτοῦ, ἦν δ' ἐγώ, καταμένειν καὶ μὴ ἐθέλειν πάλιν καταβαίνειν παρ' ἐκείνους τοὺς δεσμώτας μηδὲ μετέχειν τῶν παρ' ἐκείνοις πόνων τε καὶ τιμῶν, εἴτε φαυλότερα εἴτε σπουδαιότερα.

Ἐπειτ', ἔφη, ἀδικήσομεν αὐτούς, καὶ ποιήσομεν χειρὸν ζῆν, δυνατὸν αὐτοῖς ὄν ἄμεινον;

Ἐπελάθου, ἦν δ' ἐγώ, πάλιν, ὦ φίλε, ὅτι νόμῳ οὐ τοῦτο μέλει, ὅπως ἕν τι γένος ἐν πόλει διαφερόντος εὖ πράξει, ἀλλ' ἐν ὅλῃ τῇ πόλει τοῦτο μηχανᾶται ἐγγενέσθαι, συναρμόττων τοὺς πολίτας πειθοῖ τε καὶ ἀνάγκῃ, ποιῶν μεταδιδόναι ἀλλήλοις τῆς ὠφελίας ἦν ἂν ἕκαστοι τὸ κοινὸν δυνατοὶ ὧσιν ὠφελεῖν καὶ αὐτὸς ἐμποιῶν τοιούτους ἄνδρας ἐν τῇ πόλει, οὐχ ἵνα ἀφιῆ τρέπεσθαι ὅπῃ ἕκαστος βούλεται, ἀλλ' ἵνα καταχρηῆται αὐτὸς αὐτοῖς ἐπὶ τὸν σύνδεσμον τῆς πόλεως. (Πολιτεία, Πλάτωνας, ἐνότητες 12-13)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- 1) Να μεταφραστεί το χωρίο: «Τὸ αὐτοῦ, ἦν δ' ἐγώ, καταμένειν <σύνδεσμον τῆς πόλεως.>» (μονάδες 10)
- 2) Ποιους και για ποιους λόγους δε θεωρεῖ ο Πλάτωνας ικανούς να αναλάβουν τη διακυβέρνηση της πολιτείας; (μονάδες 10)
- 3) Ποιο εἶναι τὸ «μέγιστον μάθημα» κατὰ τὸν Πλάτωνα; Ποιο περιεχόμενο δίνεται στην ἐννοια αὐτοῦ τοῦ μαθήματος και πως θεωρεῖ ο φιλόσοφος ὅτι μπορεῖ να φτάσει κάποιος σε αὐτό; (μονάδες 10)
- 4) Ποιος εἶναι ο σκοπὸς τοῦ νόμου, σύμφωνα με τὸν Πλάτωνα; Νομίζετε ὅτι λειτουργεῖ περιοριστικά ως προς τις προσωπικὲς ελευθερίες ο νόμος η εἶναι πειστικὴ η προσέγγιση τοῦ φιλοσόφου; (Στὴν ἀπάντησή σας να λάβετε υπόψη και τὴν προσωπικὴ ελευθερία τοῦ κάθε ἀτόμου). (μονάδες 10)
- 5) Να δώσετε δυο παραγῶγα για κάθε μια ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις: ἀπαιδευτοὺς, ἔχουσιν, Ἐπελάθου, πειθοῖ, τρέπεσθαι. (μονάδες 10)

ΑΓΝΩΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ :

Φίλιππος γὰρ ἄρχεται μὲν περὶ Ἀλοννήσου λέγων ὡς ὑμῖν δίδωσιν ἑαυτοῦ οὖσαν, ὑμᾶς δὲ οὐ φησι δικαίως αὐτὸν ἀπαιτεῖν· οὐ γὰρ ὑμετέραν οὖσαν οὔτε λαβεῖν οὔτε νῦν ἔχειν. Ἐλεγε δὲ καὶ πρὸς ἡμᾶς τοιούτους λόγους, ὅτε πρὸς αὐτὸν ἐπρεσβεύσαμεν, ὡς ληστὰς ἀφελόμενος ταύτην τὴν νῆσον κτήσαιο, καὶ προσήκειν αὐτὴν ἑαυτοῦ εἶναι. Τοῦτον δὲ τὸν λόγον, ὡς οὐκ ἔστι δίκαιος, οὐ χαλεπὸν ἔστιν αὐτοῦ ἀφελέσθαι. Ἄπαντες γὰρ οἱ λησταὶ τοὺς ἀλλοτρίους τόπους καταλαμβάνοντες καὶ τούτους ἐχυροὺς ποιοῦμενοι, ἐντεῦθεν τοὺς ἄλλους κακῶς ποιοῦσιν. Ὁ δὴ τοὺς ληστὰς τιμωρησάμενος καὶ κρατήσας οὐκ ἂν δήπου εἰκότα λέγοι, εἰ φαίη, ἃ ἐκεῖνοι ἀδίκως καὶ ἀλλότρια εἶχον, ταῦθ' ἑαυτοῦ γίγνεσθαι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Α) Να μεταφραστεί το παραπάνω απόσπασμα

Β) Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους των παρακάτω ρημάτων:

- Ἐλεγε: το β' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του αορίστου β' στην ίδια φωνή
- ἀπαιτεῖν: το γ' ενικό πρόσωπο του παρατατικού στην ίδια φωνή
- δίδωσιν: το β' ενικό της ευκτικής του ενεστώτα
- ἐπρεσβεύσαμεν: το γ' ενικό πρόσωπο της ευκτικής και το απαρέμφατο του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή· το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ίδιου χρόνου στη μέση φωνή
- καταλαμβάνοντες: το γ' πληθυντικό πρόσωπο του υπερσυντέλικου στη μέση φωνή
- κακῶς ποιοῦσιν: τη δοτική πληθυντικού του αρσενικού και του ουδετέρου της μετοχής του ενεστώτα
- ὑμᾶς: τη δοτική του τρίτου προσώπου του ενικού αριθμού
- ἃ: τη δοτική του ενικού του αρσενικού
- τούτους: την ίδια πτώση στο θηλυκό γένος
- χαλεπὸν: τον συγκριτικό βαθμό του επιρρήματος

Γ) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω τύπους του κειμένου:

1) Λέγων, ὑμετέραν, λόγους, αὐτήν, εἶναι, ἐχυροὺς, εἰκότα

- 2) Ὑμῖν δίδωσιν τὴν Ἀλοννήσον ἑαυτοῦ οὖσαν, Ὁ δὴ τοὺς ληστὰς τιμωρησάμενος καὶ κρατήσας οὐκ ἂν δήπου εἰκότα λέγοι: να αναλύσετε τις μετοχές στις αντίστοιχες προτάσεις.